

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/201/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816204235
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7816204235.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a členov senátu JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16 proti žalovanej J. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom v S., Z. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Ivica Štiglitz, advokátkou, so sídlom v Rožňave, Šafárikova 8, o zaplatenie 380,26 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 11C/373/2016-82 zo dňa 13.9.2017 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom označenom v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Súd žalobu žalobcu z a m i e t a.

II. V zmysle vzájomnej žaloby súd z a v ä z u j e žalobcu zaplatiť žalovanej sumu 715,34 Eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Predmetom konania je žaloba žalobcu, ktorou žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny 380,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 380,26 eur od 13.6.2014 do zaplatenia.

3. V podanej žalobe žalobca poukázal na to, že so žalovanou uzavrel dňa 18.01.2012 Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 840,- eur. Žalovaná sa zaviazala splatiť úver spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach po 45,01 eur v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. V súlade s článkom 4.1 Zmluvy bol žalovanej dňa 30.04.2014 poskytnutý revolving vo výške 380,26 eur. Dňa 12.06. 2014 bola žalobcovi doručená žiadosť o storno poskytnutého revolvingu. V súlade s článkom 4.6 Zmluvy sa stornovaním revolvingu rozumie vrátenie peňažných prostriedkov na účet žalobcu. Finančné prostriedky neboli vrátené ku dňu podania žaloby. Listom zo dňa 18.12.2014 bola žalovaná vyzvaná na vrátenie dlžnej sumy na účet žalobcu. Na písomnú výzvu žalovaná nereagovala a v stanovenej lehote svoj dlh neuhradila.

4. Žalovaná vo vyjadrení sa k žalobe uviedla, že na základe predmetnej Zmluvy si žalovaná požičala od žalobcu istinu vo výške 840,- eur a zaviazala sa ju zaplatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške po 45,01 eur. Zmluvou sa zaviazala žalovaná zaplatiť žalobcovi celkom sumu vo výške 1.890,42 eur. Žalovanej bola v období od 05.03.2012 do 31.12.2014 v súvislosti s týmto úverom v prospech žalobcu zrazená zo mzdy jej zamestnávateľom: Q. J., I.J., D.. P. XX, XXX XX Ž., suma v celkovej výške 1.510,34 eur. Uvedené vyplýva z Potvrdenia o zrážkach zo mzdy zo dňa 24.03.2015. Okrem uvedenej

sumy žalovaná tiež uhradila žalobcovi v hotovosti sumu 45,- eur (viď. príjmový pokladničný doklad zo dňa 29.03.2012). Žalovaná takto žalobcovi do dnešného dňa zaplatila celkom sumu 1.555,34 eur.

5. Žalobca žalovanej dňa 30.04.2014 zaslal bez jej žiadosti o ďalší revolving a bez jej vedomia ďalšiu sumu 380,26 eur na účet v Slovenskej sporiteľni, a.s. (IBAN: J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX), zablokovaný na základe exekučného príkazu sp. zn.: Ex 5113/12 súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Dulinu, so sídlom v Michalovciach, zo dňa 28.11.2012. Uvedené exekučné konanie o zaplatenie pohľadávky vo výške 611,68 eur s príslušenstvom bolo vedené proti žalovanej, ako povinnej, v prospech oprávneného: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00151653.

6. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe zároveň uplatnila vzájomnú žalobu podľa § 147 ods. 2 CSP o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 715,34 eur voči žalobcovi, nakoľko jej pohľadávka prevyšuje žalovanú sumu z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v zmluve.

7. K vzájomnej žalobe sa žalobca vyjadril popierajúc dôvodnosť nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zároveň vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku o vzájomnej žalobe z hľadiska uplynutia subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby.

8. Na základe vykonaného dokazovania a po právnom posúdení veci podľa § 52 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka, § 9, § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. dospel prvoinštančný súd k záveru, že žaloba žalobcu o zaplatenie sumy vo výške 380,26 eur s príslušenstvom je nedôvodná.

9. Zo Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru - Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX podpísanej žalobcom 18.01.2012 a žalovanou dňa 13.01.2012 mal súd preukázané, že žalovaná v bode 5 žiadala o poskytnutie úveru vo výške 840,- eur so splatnosťou na 42 splátok v 24. deň v mesiaci, s výškou mesačnej splátky 45,21 eur, so zmluvnou odmenou 1.840,42 eur, s predpokladanou ročnou percentuálnou mierou nákladov za úver 70,22 %, ročnou úrokovou sadzbou úveru 70,02 % a s priemernou ročnou percentuálnou mierou nákladov za úver vo výške 45,66 %.

10. V bode 6 vyššie citovanej žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru sú iným písmom dopísané údaje o schválenom revolvingovom úvere (nevypĺňajte), z čoho vyplýva, že poskytnutá čiastka úveru je 840,- eur, splatnosť úveru je 42 splátok bez uvedenia dňa v mesiaci, výška mesačnej splátky vrátane úrokov je 45,01 eur, zmluvná odmena 1.890,42 eur, ročná percentuálna miera nákladov za úver 68,86 %, ročná úroková sadzba úveru 70,02 %, priemerná ročná percentuálna miera nákladov za úver 45,66.

11. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 18.1.2012 je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1, ako aj s § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Vyplýva to zo skutočnosti, že žalobca prostredníctvom úverového poradcu T. Š. (uvedeného v bode 1 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru) so žalovanou uvedenou ako dlžníkom v bode 2 spísali žiadosť o poskytnutie úveru v bode 5 a následne žiadosť bola podpísaná žalovanou dňa 13.01.2012. Zo samotného bodu 6 vyplýva, že sa nemá vyplňať, teda v čase uzavretia zmluvy - žiadosti táto časť nebola vyplnená.

12. Súd takýto spôsob uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy považoval súd za nekalú prax žalobcu, nakoľko v čase podpisu zmluvy žalovaná nevedela, v akej výške a s akými podmienkami jej bude schválený úver, pretože vypisovala len žiadosť o poskytnutie úveru a schválenie úveru jej malo byť oznámené následne žalobcom, kde už nemá možnosť ovplyvniť výšku úveru, ani podmienky, za ktorých je úver poskytnutý - výšku úrokov, splátky a podobne.

13. Ďalej súd zistil, že úverová zmluva je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená mesačná splátka 45,01 eur, v počte 42 mesiacov, s termínom splátky 28. deň v mesiaci, avšak z uvedeného nevyplýva, aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok iných poplatkov.

14. Súd prvej inštancie poukázal aj na veľkosť písma zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingu, ktoré sú vypracované drobným, takmer nečitateľným písmom. Navyše v čase podpisovania zmluvy v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru údaj o ročnej úrokovej sadzbe nebol v listine uvedený, ale malo sa

tak stať až oznámením o schválení úveru. Súd prvej inštancie považoval neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ako to má na mysli ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Navyše poukázal na ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, tak sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Následne prvoinštančný súd vyhodnotil okolnosti vzniku bezdôvodného obohatenia, keď potom ako vyslovil, že zmluva je bez úrokov a bez poplatkov určil, že žalovaná sa na úkor žalobcu obohatila a pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy mala povinnosť vrátiť len výšku poskytnutého úveru a suma, ktorú žalobca získal navyše predstavuje výšku jeho bezdôvodného obohatenia. Vznesenú námietku premlčania posúdil prvoinštančný súd podľa ust. § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Prvoinštančný súd dospel k právnomu záveru, že v súdnej veci žalobca získal bezdôvodné obohatenie v plnení, ktorého právny dôvod neskôr odpadol (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Objektívna doba pre premlčanie práva na jeho vydanie začala plynúť okamihom odpadnutia právneho dôvodu poskytnutého plnenia a začiatok subjektívnej premlčacej lehoty sa zhoduje s okamihom, kedy sa žalovaná ako oprávnená dozvedela o tom, komu plnila a o odpadnutí právneho dôvodu tohto plnenia. Konštatoval, že na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Súd v konaní ako predbežnú otázku riešil, či zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Teda až okamihom odpadnutia právneho dôvodu, na základe ktorého bolo takéto plnenie realizované, rozhodnutím súdu, začína plynúť objektívna ale aj subjektívna lehota na vydanie takéhoto plnenia, preto nárok žalovanej nie je premlčaný.

16. Keďže predmetom konania bolo vrátenie úveru (revolvingu) poskytnutého žalovanej, ktorý bol žalovanej vyplatený vo výške 380,26 eur, pričom žalovaná uhradila spolu sumu vo výške 1.555,34 eur, mal prvoinštančný súd za preukázané, že žalovaná čerpanú istinu úveru žalobcovi uhradila a s poukazom na nedodržanie ust. § 9 ods. 1 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch žalobcu žalobcu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu v súlade s ust. § 451 ods. 1, 2 a § 456 Občianskeho zákonníka zaplatiť žalovanej sumu 715,34 eur titulom bezdôvodného obohatenia sa žalobcu. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanej plnú náhradu trov konania, t.j. vo výške 100% voči žalobcovi.

17. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil, žalobe vyhovel a vzájomnú žalobu zamietol alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

18. Pokiaľ súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že žalobca so žalovanou neuzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ako to má na mysli ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko písomná forma bola uvedená len na žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, pričom schválenie revolvingového úveru s uvedením výšky úveru a všetkých náležitostí týkajúcich sa splátok, úrokov, ročnej percentuálnej miery nákladov boli uvedené len v oznámení veriteľa, ktoré žalovaný nepodpísal, závery súdu prvej inštancie sú podľa odvolateľa v rozpore s obsahom listiny označenej ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“ a so zákonom.

19. Z listiny označenej ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“ vyplýva, že bod 5 obsahuje žiadosť, ktorou žalovaný požiadal o poskytnutie úveru v konkrétnej výške s tým, že ho chce splatiť v určenom počte splátok (mesačných splátok). Z bodu 6 pritom vyplýva, že žalobca akceptoval žiadosť žalovaného o úver v požadovanej výške a na určenú dobu splácania.

20. Citáciou ust. § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 497 Obchodného zákonníka dôvodil tým, že k uzavretiu zmluvy o úvere došlo tým, že veriteľ akceptoval žiadosť dlžníka (žalovaný) o poskytnutie úveru vo výške 840,00 eur pri splácaní v 42 mesačných splátkach. Z napádaného rozsudku nie je zrejmé, prečo súd pri posudzovaní vzniku zmluvy nezohľadnil bod 6 uvedený na listine „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“. Zákon pritom umožňuje pre zachovanie písomnej

formy zmluvy aj situáciu, aby návrh na uzavretie zmluvy a jeho prijatie boli aj na samostatných jednostranne vykonaných (a podpísaných) listinách, čo spochybňuje závery súdu aj v súvislosti s oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

21. Na základe uvedeného žalobca zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel k predčasným a neúplným záverom o tom, že nebola dodržaná písomná forma zmluvy.

22. Žalobca nepovažoval za správny záver súdu o tom, že žalovaná v čase podania žiadosti o úver nevedela výšku splátky, či výšku ročnej úrokovej sadzby. Tieto údaje sa uvádzajú aj v bode 5 listiny označenej ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“. Tento záver súd neprijal na základe toho, že nebral zreteľ na bod 5 žiadosti o poskytnutie úveru. Súd prvej inštancie bez opory v akomkoľvek dôkaze nesprávne uvádza, že tento údaj sa mal uvádzať až v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Pritom toto oznámenie, predstavujúce súčasť zmluvy, je iba rekapituláciou údajov uvádzaných a vyplývajúcich z uzavretia zmluvy tak, ako jej obsah tvorí „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXX“.

23. Rovnako záver súdu, že zmluva je v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože „v zmluve je len uvedená mesačná splátka 45,01 eur, v počte 42 mesiacov a s termínom splátky 28. deň v mesiaci, avšak z uvedeného nevyplýva, aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok iných poplatkov“, nemá oporu v právnom predpise, a to z týchto dôvodov:

24. Uvádzanie „výšky, počtu a termínom splatnosti splátok“ neznamená ich rozčlenenie na časť istinu, časť úrok a časť iné poplatky. Rozhodol tak o tom nielen Súdny dvor EÚ vo veci C-42/15, ale jeho názor prevzala napr. aj Národná banka Slovenska“ Vo svetle Rozsudku nemožno podľa smernice 2008/48 žiadať v rámci tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, čo fakticky predstavuje požiadavku na rozpis splátok po častiach (t.j. istina - úrok - poplatky). Pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 9 ods. 2 písm. l/ hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, bude NBS pri vybavovaní podaní spotrebiteľov, výkone dohľadu a vedení prvostupňových konaní uplatňovať výklad, v zmysle ktorého sa týmto neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

25. Skutočnosť, že závery súdu o údajnom rozčleňovaní splátky sú nedôvodné a nesprávne potvrdzuje aj to, že na základe novely zákona č. 129/2010 Z.z., ktorá bola schválená v Národnej rade SR dňa 12.10.2017 v § 9 ods. 2 písm. i/ sa slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“.

26. Pokiaľ súd prvej inštancie považoval neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ako to má na mysli ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, táto úvaha súdu je podľa odvolateľa nepreskúmateľná pre absenciu akýchkoľvek dôvodov a súčasne je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobca napáda aj posudzovanie námietky premlčania súdom prvej inštancie, ktorú žalobca vzniesol voči vzájomnej žalobe za nesprávne, keďže prvoinštančný súd neposudzoval ani plynutie objektívnej premlčacej lehoty.

27. Žalovaná vo vyjadrení sa k odvolaniu žalobcu navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zaviazat' žalovanú (správne žalobcu) k náhrade trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní. Všetky argumenty žalobcu v odvolaní považuje žalovaná za účelové a neopodstatnené.

28. Žalovaná nesúhlasí s argumentáciou žalobcu, že predmetná zmluva o úvere nemusí obsahovať presný rozpis splátok a konkrétny dátum splatnosti každej splátky, nemusí spresňovať aká časť splátky bude započítaná na istinu a úroky a že z toho dôvodu je platná aj s úrokmi a poplatkami. Okrem uvedeného žalovaná poukázala v konaní pred súdom prvej inštancie v zmluve aj na absenciu iných podstatných náležitostí v zmysle ktorých je predmetná zmluva bezúročná a bezpoplatková.

29. K rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ C - 42/15 žalovaná uviedla, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo EÚ a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom

prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z. (ďalej len „zákon“). Naopak, výklad vnútroštátneho práva SR poskytujú vnútroštátne sudy SR. Smernice EÚ vytvárajú akýsi rámec, z ktorého sa napr. v oblasti ochrany spotrebiteľov pri vytváraní zákona členské štáty nesmú odchýliť.

30. Podľa žalovanej ani rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.2.2018 nemôže zmeniť doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax súdov.

31. Aj napriek tomu, že existuje konflikt medzi zákonom a smernicou, neznamená to podľa žalovanej, že sa automaticky uplatní Smernica. V takomto prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, a ak jej priamy účinok poskytnúť nemôže, tak či jej môže priznať nepriamy účinok (teda vykladať zákon eurokonformne), alebo či jej takýto nepriamy účinok priznať nemôže aj z titulu, že smernica je prameňom práva EÚ sekundárnej povahy, ale je záväzná iba pre členské štáty a nie pre fyzické a právnické osoby.

32. Citujúc ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“) v zmysle zmlúv, ktoré nečlenia splátky istiny, úroky a iné poplatky má spotrebiteľ plniť úver v jednotlivých splátkach, ale od samého počiatku nevie, koľko má hradiť na istinu úveru a koľko má hradiť na odplatu veriteľa, úroky úveru a poplatky úveru. Preto okrem skutočností, že Smernici nie je možné ani po rozsudku C-42/15 priznať ani priamy ani nepriamy účinok, je potrebné podľa žalovanej vyhodnotiť nečlenenie splátok na istinu, úroky a poplatky ako neprijateľnú spotrebiteľskú podmienku.

33. Navyše, v prípadoch, kedy v zmluvách o spotrebiteľských úveroch nie sú uvedené informácie o splátkach v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky iných poplatkov, bude sa aplikovať ust. § 566 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého „pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak“, a sudy musia zostatky, na ktoré si veritelia nárokujú, posúdiť z hľadiska toho, či sú v súlade s touto zákonnou normou.

34. Žalovaná navrhla rozsudok súdu prvej inštancie preto ako vecne správny potvrdiť a v prípade úspechu navrhla, aby odvolací súd jej priznal náhradu trov odvolacieho konania.

35. Žalobca sa k podanému vyjadreniu žalovanej nevyjadril.

36. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku.

37. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP porušenie práva na spravodlivý proces odôvodňuje žalobca čiastočne nepreskúmateľnosťou rozsudku súdu prvej inštancie, ktorá zakladá len odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a je vynútený procesnými vadami konania. Žalobca tento odvolací dôvod odôvodňuje tým, že prvoinštančný súd považoval neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov za neprijateľnú zmluvnú podmienku ako to má na mysli ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a zároveň dôvodil, že z tohto dôvodu bol úver bezúročný a bez poplatkov a samotný zamietavý výrok nie je v rozsudku odôvodnený.

38. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Zároveň nie je možné prehliadnuť, že niektoré čiastkové práva tvoriace právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. Konkrétne ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd uzatvára, že napriek čiastočnému nesprávne odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie nemožno uzavrieť, že rozhodnutie neprešlo testom preskúmateľnosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

39. Nesprávnym právny posúdením veci v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Tento odvolací dôvod odôvodňuje žalobca tým, že súd prvej inštancie nesprávne konštatoval, že žalobca so žalovanou neuzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ako to má na mysli ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda že nebola dodržaná písomná forma zmluvy a napokon, že súd prvej inštancie pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania uplatnenej žalobcom voči vzájomnej žalobe posudzoval len plynutie subjektívnej premlčacej lehoty a plynutie objektívnej premlčacej lehoty vôbec neposudzoval a premlčanie nároku nesprávne právne posúdil.

40. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že súd prvej inštancie, pokiaľ ide o vzájomnú žalobu nesprávne právne uzavrel, že v súdnej veci žalobca získal bezdôvodné obohatenie plnením, ktorého právny dôvod neskôr odpadol (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a objektívna doba pre premlčania práva na jeho vydanie začína plynúť okamihom odpadnutia právneho dôvodu postihnutého plnenia a začiatok subjektívnej premlčacej doby sa zhoduje s okamihom, keď sa oprávnený, t.j. žalovaná dozvedela o tom, komu plnila a o odpadnutí právneho dôvodu tohto plnenia. Predovšetkým odvolací súd poukazuje na to, že v danom prípade nejde o majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ale ide o majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu.

41. Bezdôvodným obohatím podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

42. Charakteristickým znakom pre plnenie bez právneho dôvodu je skutočnosť, že niekomu bolo niečo dané, alebo bolo v prospech niekoho konané, pričom touto činnosťou došlo k nadobudnutiu majetkových hodnôt - v danom prípade plnenie tvrdeného neexistujúceho dlhu.

43. Za bezdôvodného obohatenie zákon považuje aj plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ide o plnenie, ktorého právny dôvod pôvodne existoval, avšak následne odpadol v dôsledku inej právnej skutočnosti napr. odstúpenie od zmluvy, nemožnosť plnenia, zrušenie zmluvy, uplynutie času, preklúzia a podobne.

44. Objektívna premlčacia lehota v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňom prijatia bezdôvodného obohatenia. Žalovanej bola v období od 5.3.2012 do 31.12.2014 v súvislosti s úverom uzavretým dňa 18.1.2012 zrazená suma v celkovej sume 1.510,34 eur a dňa 29.3.2012 uhradila v hotovosti 45,00 eur. Teda žalovaná istinu úveru zaplatila v mesiacoch marec 2012 až december 2014. V zmysle zmluvného dojednania bolo dohodnuté plnenie v splátkach a preto v zmysle § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započíta najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Rovnako nesprávne prvoinštančný súd právne uzavrel, že až rozhodnutím prvoinštančného súdu, v ktorom vyriešil predbežnú otázku, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov začala plynúť subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia.

45. Pri posúdení právnej otázky začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení poukazuje odvolací súd na právne závery v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.1.2018 a 8Cdo/163/2018 zo dňa 22.5.2019. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený o bezdôvodnom obohatení sa nemôže dozvedieť skôr ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach 1Cdo/67/2011, 3Cdo/169/2017 zároveň uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru) ako jeho nárok vyplývajúci zo skutkových okolností možno právne kvalifikovať nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatí (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“, teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie. Teda vedomosť o právnom posúdení veci nie je možné stotožniť s nadobudnutím vedomosti rozhodujúcich skutkových okolností pre účely zistenia vzniku bezdôvodného obohatenia.“

46. Nakoľko prvoinštančný súd nesprávne posúdil vznesenú námietku premlčania vzájomnej žaloby podanej žalovanou o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 715,34 eur, neboli splnené podmienky ani pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku v I. výroku, ktorým súd žalobu žalobcu zamietol a v II. výroku, v ktorom v zmysle vzájomnej žaloby zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej sumu 715,34 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

47. Bude úlohou prvoinštančného súdu opätovne posúdiť vznesenú námietku premlčania žalobcom voči vzájomnej žalobe žalovanej o zaplatenie sumy 715,34 eur a pokiaľ dospeje k právnomu záveru, že uplatnený nárok vzájomného nároku žalovanej nie je premlčaný, odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že dospel k neúplným záverom o tom, že nebola dodržaná písomná forma úverovej zmluvy revolvingového úveru zo dňa, keďže nebral zreteľ na bod 5 listiny označenej „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXX“.

48. Súd prvej inštancie považoval žalovanej poskytnutý revolvingový úver za bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu, že v zmluve absentujú náležitosti vyžadované v zákonom ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. považoval za bezúročný a bez poplatkov. Vychádzajúc z tohto záveru odvolací súd skúmal tiež dôvody, prečo súd prvej inštancie určil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov a dospel k záveru, že v tejto časti súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil, lebo ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy nevyložil eurokonformne vychádzajúc zo smernice 2018/48/ES.

49. Pokiaľ ide o eurokonformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, riešením tejto otázky sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.2.2018 (a následne aj 3 Cdo 56/2018 zo dňa 17.4.2018).

50. Z vyššie citovaných rozhodnutí vyplýva, že zákon 129/2010 Z.z. je úplnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Smernica ako špecifický prameň práva Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli smer sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (odkaz na rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

51. Z rozhodnutia NS SR sp.zn. 3Cdo/146/2017 ďalej vyplýva, že rozsudok konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Vychádzajúc zo záveru, že zákonom 129/2010 Z.z. bola transponovaná smernica 2008/48/ES v celom rozsahu, zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.z. Eurokonformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Z dôvodovej správy k zákonu 129/2010 Z.z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu

bolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k/ tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Podľa presvedčenia najvyššieho súdu zohľadňujúceho aj účel zákona, ktorý je vyjadrený v dôvodovej správe k ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.z., toto ustanovenie neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice (viď bližšie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018).

52. Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov zrušil rozsudok vo veci samej v spojení so súvisiacim výrokom o trovách konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. d/ CSP a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

53. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

54. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0. (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).